

Bab 1

Dasar, Inisiatif dan Program Pembangunan PMKS

Bab 1

Dasar, Inisiatif dan Program Pembangunan PMKS

Walaupun dasar dan inisiatif berstruktur untuk pembangunan PMKS telah membantu menyokong pemulihan dan daya tahan PMKS sejak bermulanya krisis pandemik COVID-19, fasa seterusnya memberi tumpuan terhadap mengintegrasikan PMKS dalam ekonomi arus perdana untuk menjadi enjin pertumbuhan yang penting. Menyedari peranan penting PMKS dalam ekonomi, Kerajaan komited untuk mewujudkan asas bagi menyokong dan membina pembangunan PMKS. Oleh itu, pengumuman Belanjawan 2023 yang disemak semula pada awal tahun 2023 akan menjadi langkah pertama di bawah rangka kerja dasar Malaysia MADANI dan seterusnya akan memastikan PMKS tempatan kekal berdaya saing dan dapat meningkatkan keupayaan perniagaan mereka.

STRUKTUR TADBIR URUS PEMBANGUNAN PMKS

Majlis Pembangunan Usahawan dan PKS Kebangsaan (MPUPK) merupakan badan penggubal dasar tertinggi bagi perkara yang berkaitan dengan perusahaan mikro, kecil dan sederhana (PMKS). Majlis ini memutuskan dasar, strategi dan pelan tindakan yang berkaitan dengan pembangunan usahawan dan PMKS yang holistik merentasi semua sektor ekonomi. Carta 1.1 menggambarkan struktur tadbir urus yang telah ditubuhkan untuk membangunkan PMKS di Malaysia. Beberapa inisiatif utama yang dilaksanakan dengan jayanya menerusi MPUPK, antaranya ialah mengguna pakai definisi yang seragam untuk PMKS, pembangunan pangkalan data PMKS, pemantauan dan analisis program pembangunan PMKS, pembangunan infrastruktur pembiayaan PMKS dan Pelan Induk PKS (2012 - 2020) beserta langkah-langkah pelaksanaannya.

Carta 1.1: Struktur Tadbir Urus Pembangunan PMKS di Malaysia

Mesyuarat MPUPK yang diadakan pada Mac 2023 telah memberi penekanan tentang kepentingan pelaksanaan dan pelaporan program yang komprehensif. Keputusan utama berikut telah dibuat pada mesyuarat tersebut:

- pelaksanaan program dan inisiatif perlu diperkukuhkan dengan memberi lebih tumpuan terhadap pencapaian hasil program berbanding hanya output prestasi;
- pangkalan data yang bersepadu adalah penting untuk mengurangkan bekerja secara *silo* dalam kalangan Kementerian dan agensi apabila melaksanakan program pembangunan PMKS; dan
- penambahbaikan struktur ekosistem sedia ada perlu dilakukan bagi mengurangkan pertindihan bantuan atau program dalam kalangan Kementerian dan agensi.

Pasukan Petugas Peringkat Tertinggi (HLTF) untuk Pembangunan Usahawan dan PKS yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Negara menyediakan platform untuk sinergi pada peringkat Kerajaan Persekutuan. Dalam pada itu, Majlis Pembangunan Keusahawanan Nasional (MPKN) berfungsi sebagai platform antara Kerajaan Persekutuan dan Negeri yang berkaitan dengan penggubalan dasar mengenai pembangunan PMKS pada peringkat kebangsaan dan negeri.

Bagi memastikan MKPN bersidang dengan efektif, Jawatankuasa Teknikal Pembangunan Keusahawanan Nasional (JTPKN) ditubuhkan untuk memainkan peranan dalam mengenal pasti masalah, cabaran dan halangan untuk membangunkan PMKS, koperasi dan usahawan tidak formal pada peringkat kebangsaan dan negeri. JTPKN bertanggungjawab untuk mengemukakan langkah-langkah strategik serta cadangan penyelesaian kepada MKPN untuk pertimbangan dan kelulusan pelaksanaan.

PEMBANGUNAN PMKS DALAM BELANJAWAN 2023

Pada 24 Februari 2023, Kerajaan telah mengumumkan Belanjawan 2023 yang disemak semula dengan peruntukan berjumlah RM388.1 bilion (termasuk simpanan luar jangka sebanyak RM2 bilion), iaitu 16.2% lebih tinggi daripada Belanjawan 2022 (RM334.1 bilion). Dikenali sebagai Belanjawan MADANI, ia mencerminkan prinsip keberterangjawab dan sistem nilai yang luhur yang mampu mendepani tentangan semasa

termasuk cabaran ekonomi global yang sangat tidak menentu. Dengan tema 'Membangun Malaysia MADANI', sejumlah RM42.7 bilion telah diperuntukkan sama ada secara eksklusifnya memberi manfaat kepada PMKS atau boleh diakses oleh PMKS bersama-sama dengan perniagaan lain (RM3.7 bilion daripada jumlah ini adalah dana sedia ada). Antara inisiatif utama termasuk:

- Akses kepada Pembiayaan – RM37.3 bilion
- Pembangunan Perusahaan Mikro dan Inklusif – RM1.9 bilion
- Peningkatan Pendigitalan, Teknologi dan Inovasi – RM1.7 bilion
- Pembangunan Modal Insan – RM1.2 bilion
- Pembangunan Sektor Pertanian – RM266 juta
- Pembangunan Industri Pelancongan – RM250 juta

Antara insentif utama cukai dan peraturan yang boleh dimanfaatkan oleh PMKS:

- Kadar cukai PMKS ke atas pendapatan bercukai bagi RM150,000 pertama dikurangkan daripada 17.0% kepada 15.0%;
- Menyediakan elaun modal dipercepat dan pengecualian cukai 100% ke atas perbelanjaan modal untuk penggunaan teknologi dalam sektor pertanian;
- Melanjutkan potongan cukai sehingga RM1.5 juta untuk perbelanjaan penyenaian di Pasaran ACE dan LEAP sehingga tahun taksiran 2025. Potongan cukai juga diperluaskan meliputi kos penyenaian syarikat berasaskan teknologi di Pasaran Utama Bursa Malaysia;
- Melanjutkan insentif cukai pendapatan dan elaun cukai pelaburan sehingga 31 Disember 2025 dalam industri aeroangkasa bagi menggalakkan pengembangan kapasiti syarikat sedia ada dan menarik pelaburan daripada syarikat baharu;
- Akta Kredit Pengguna akan dipinda dan Lembaga Pemantauan Kredit Pengguna akan ditubuhkan untuk mengawal selia perniagaan kredit dan melindungi hak pengguna;
- Penggubalan Akta Perolehan Kerajaan akan dipercepatkan; dan
- Akta Insolvensi 1967 akan dipinda supaya kes kebangkrutan dapat dilepaskan secara automatik. Kes hutang yang kurang daripada RM50,000 dan memenuhi syarat akan dilepaskan serta-merta mulai 1 Mac 2023.

Artikel Khas

Program Pembangunan PMKS pada Tahun 2022 dan 2023

Pelan Tindakan Bersepadu PKS (*SME Integrated Plan of Action*, SMEIPA) telah dilaksanakan sejak tahun 2006. Objektif utama SMEIPA adalah untuk menyelaraskan, memantau dan menilai pelaksanaan program pembangunan keusahawanan dan PMKS oleh Kementerian dan Agensi. Pemantauan program melalui SMEIPA adalah merujuk pada pencapaian program pada tahun sebelumnya serta program yang dirancang pada tahun semasa.

PROGRAM PADA TAHUN 2022

Sebanyak 231 program dengan perbelanjaan kewangan berjumlah RM17.8 bilion telah dilaporkan bagi tahun 2022. Program yang dilaksanakan oleh 15 Kementerian, enam agensi tunggal dan 52 agensi telah memberi manfaat kepada 807,556 PMKS. Pada tahun 2022, pembangunan modal insan merupakan bidang tumpuan yang mempunyai jumlah program tertinggi dengan 95 program (29.0%). Program ini telah menggunakan sejumlah RM3.9 bilion dan telah memanfaatkan 213,539 PMKS. Sementara itu, akses kepada program pembiayaan menerima sebahagian besar dana sebanyak RM16.5 bilion untuk melaksanakan 90 program (27.4%) dan telah memanfaatkan 540,248 PMKS. Bagi memudahkan PMKS kepada pasaran, sebanyak 57 program (17.4%) telah dilaksanakan sepanjang tahun dengan perbelanjaan sebanyak RM116.4 juta dan telah memanfaatkan 72,685 PMKS. Baki 26.2% daripada bilangan program adalah dalam bidang tumpuan lain iaitu inovasi & penerapan teknologi serta infrastruktur.

Jadual 1: Ringkasan Program pada Tahun 2022 mengikut Bidang Tumpuan

Bidang Tumpuan	Bilangan Program		Perbelanjaan Kewangan		Bilangan Benefisiari PMKS	
	Jumlah	Sumbangan (%)	RM juta	Sumbangan (%)	Jumlah	Sumbangan (%)
Pembangunan Modal Insan	95	29.0	3,880.0	18.3	213,539	21.4
Akses kepada Pembiayaan	90	27.4	16,490.0	77.9	540,248	54.1
Akses kepada Pasaran	57	17.4	116.4	0.6	72,685	7.3
Penerapan Inovasi & Teknologi	45	13.7	575.2	2.7	63,935	6.4
Infrastruktur	41	12.5	100.8	0.5	107,920	10.8

Nota: Setiap program boleh meliputi lebih daripada satu bidang tumpuan

PROGRAM PADA TAHUN 2023

Bagi tahun 2023, dengan jumlah peruntukan sebanyak RM10.6 bilion, Kerajaan kini melaksanakan 225 program yang dijangka memberi manfaat kepada 644,731 PMKS. Program ini akan dilaksanakan oleh 12 Kementerian, empat agensi tunggal, 52 agensi dan tujuh Kerajaan Negeri. Sebahagian besar program yang dilaksanakan adalah untuk akses kepada pembiayaan iaitu sebanyak 96 program (30.5%) dengan perbelanjaan sebanyak RM10.4 bilion dan memanfaatkan 361,419 PMKS. Dari segi jenis pembiayaan, program ini terutamanya terdiri daripada pinjaman mudah termasuk pembiayaan mikro (44.1%), skim jaminan (39.3%), modal teroka (13.2%), skim geran (2.2%), pembiayaan ekuiti & hutang (0.7%) dan lain-lain (0.5%).

Jadual 2: Ringkasan Program pada Tahun 2023 mengikut Bidang Tumpuan

Bidang Tumpuan	Bilangan Program		Perbelanjaan Kewangan		Bilangan Benefisiari PMKS	
	Jumlah	Sumbangan (%)	RM juta	Sumbangan (%)	Jumlah	Sumbangan (%)
Akses kepada Pembiayaan	96	30.5	10,440.0	80.4	361,419	51.0
Pembangunan Modal Insan	94	29.8	2,040.0	15.7	197,683	27.9
Akses kepada Pasaran	60	19.0	118.2	0.9	43,273	6.1
Penerapan Inovasi & Teknologi	46	14.6	316.8	2.4	28,112	4.0
Infrastruktur	19	6.0	65.8	0.5	78,416	11.1

Nota: Setiap program boleh meliputi lebih daripada satu bidang tumpuan

Artikel Khas

Dasar Agrikomoditi Negara 2021 - 2030: Memperkasakan Usahawan dan PMKS Agrikomoditi

LATAR BELAKANG

Pemerkasaan keusahawanan dan PMKS dalam sektor agrikomoditi merupakan salah satu fokus utama Dasar Agrikomoditi Negara 2021 - 2030 (DAKN2030). Dalam Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) 2015 - 2020, Kementerian Perladangan dan Komoditi melalui agensinya menawarkan 11 program untuk membangunkan dan melatih usahawan kelapa sawit, getah, kayu, koko dan lada. Ini termasuk meningkatkan kemahiran usahawan dan pemilik perniagaan melalui kursus jangka pendek, pinjaman mesin dan peralatan serta program inkubasi. Insentif turut diberikan kepada usahawan coklat dan usahawan yang menghasilkan pengeluaran produk makanan berasaskan minyak sawit. Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (Malaysian Timber Industry Board, MTIB) juga telah memperkenalkan program reka bentuk perabot dalam industri kayu-kayan yang berjaya menggandingkan pereka tempatan dan antarabangsa untuk menghasilkan reka bentuk perabot yang lebih baik. Program yang serupa telah dirancang untuk dilaksanakan di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) 2021 - 2025.

PROFIL PMKS AGRIKOMODITI

PMKS dalam sektor agrikomoditi terlibat secara langsung dalam aktiviti hiliran dan perkhidmatan sokongan. Pada tahun 2021, sebanyak 2,787 PMKS telah dikenal pasti di bawah sektor ini dengan lebih daripada 70.0% terlibat dalam sektor kayu-kayan manakala selebihnya terlibat dalam sektor minyak sawit, getah, koko, lada dan fiber berasaskan tumbuhan (kenaf).

Peranan PMKS pada peringkat hulu adalah terutamanya sebagai pembekal produk dan perkhidmatan seperti benih, baja, pengangkutan dan pemasaran. Mereka mempunyai peranan yang lebih besar pada peringkat hiliran iaitu sebagai pembekal mesin, teknologi dan bahan kimia atau pembekal pakar automasi dan penyedia latihan serta berfungsi sebagai penasihat perkhidmatan teknikal atau perunding dalam aktiviti komoditi minyak sawit, termasuk pengeluaran minyak sawit yang diproses dan oleokimia asas.

PMKS dalam sektor komoditi getah terlibat dalam pengeluaran *Standard Malaysian Rubber* (SMR) dan produk getah asas yang mempunyai standard teknikal terhad. Bagi PMKS yang berada dalam sektor komoditi kayu-kayan, kebanyakan aktiviti mereka melibatkan perkhidmatan sebagai Pengilang Peralatan Asal (Original Equipment Manufacturer (OEM) dalam pengeluaran perabot manakala mereka yang berada dalam komoditi koko terlibat dalam pengisaran biji koko dan pengeluaran coklat berskala kecil. PMKS juga terlibat dalam bidang perniagaan tradisional seperti perkhidmatan logistik, pembungkusan, perdagangan dan perkhidmatan teknologi maklumat dan komunikasi (*information and communication technology, ICT*).

Kajian menunjukkan bahawa PMKS dalam kebanyakan sektor agrikomoditi telah mencipta pelbagai inovasi yang lazimnya dihasilkan secara dalaman tanpa sebarang bantuan formal daripada agensi Kerajaan.

ISU YANG DIHADAPI OLEH USAHAWAN DAN PMKS DALAM SEKTOR AGRIKOMODITI

Usahawan dan PMKS memainkan peranan utama dalam inovasi, penciptaan pekerjaan dan dalam pembangunan sosioekonomi yang lebih luas. Walaupun pemain besar industri adalah penyumbang utama kepada sektor agrikomoditi, usahawan dan PMKS juga mempunyai memainkan peranan yang penting merentas rantai bekalan.

Walaupun penerapan automasi dan mekanisasi yang lebih luas serta teknologi digital telah meningkatkan permintaan perkhidmatan yang berkaitan dan mewujudkan peluang perniagaan, terutamanya bagi mereka di kawasan luar bandar, PMKS masih berhadapan dengan isu utama mengenai pertumbuhan dan pembangunan mereka, termasuk akses kepada pembiayaan, akses yang terhad terhadap bakat mahir dan ketidakupayaan untuk meneroka potensi mereka dalam aktiviti bernilai tinggi.

PMKS dalam industri agrikomoditi, sama seperti PMKS dalam sektor lain, kekurangan pembiayaan bagi menyokong pertumbuhan, pembangunan dan pengembangan perniagaan mereka. Akses kepada pembiayaan adalah cabaran utama memandangkan pelabur, pemodal teroka dan institusi kewangan menolak risiko yang terlibat dalam pembiayaan perniagaan baharu atau inovasi yang belum terbukti.

Kajian ekonomi digital Malaysia oleh Bank Dunia pada tahun 2018 menerangkan bahawa akses kepada modal dikenal pasti sebagai 'masalah bertahap sederhana hingga tinggi' bagi majoriti syarikat di Malaysia, termasuk PMKS. Walaupun terdapat pelbagai program pembiayaan untuk PMKS yang layak, mereka mengatakan bahawa ianya sukar untuk mengakses program tersebut secara amnya kerana keupayaan mereka yang terhad bagi menangani proses permohonan yang rumit.

Nilai sektor agrikomoditi secara amnya cenderung ke arah aktiviti hiliran, terutamanya dalam pengeluaran, nilai eksport dan peluang guna tenaga pekerja mahir. PMKS perlu mempercepatkan peralihan kepada aktiviti ekonomi nilai ditambah tinggi melalui penerapan teknologi, pembangunan produk dan aplikasi inovatif baharu serta penerapan e-dagang, pada kadar yang jauh lebih perlahan berbanding sektor lain seperti pembuatan dan perkhidmatan.

Walau bagaimanapun, proses peralihan bukan sahaja terhalang oleh kesukaran terhadap akses kepada pembiayaan tetapi juga oleh kekurangan bakat mahir. Guna tenaga bakat mahir adalah cabaran besar bagi PMKS dalam sektor agrikomoditi kerana mereka tidak dapat atau dianggap tidak mampu untuk membayar kadar pasaran bagi bakat tersebut, terutamanya apabila bekerja dalam sektor dianggap sebagai 3D (kotor, bahaya, sukar) dan mempunyai peluang kemajuan kerjaya yang lemah. Oleh itu, PMKS tidak dapat mengambil peluang baharu, menanggung kos teknologi, menjalankan penyelidikan & pembangunan (*research & development*, R&D) serta pengkomersialan & inovasi yang tinggi dan akhirnya tidak dapat meneroka potensi mereka untuk beralih ke arah aktiviti nilai ditambah tinggi.

PMKS perlu mempercepatkan peralihan kepada aktiviti ekonomi nilai ditambah tinggi melalui penerapan teknologi, pembangunan produk dan aplikasi inovatif baharu serta penerapan e-dagang, pada kadar yang jauh lebih perlahan berbanding sektor lain seperti pembuatan dan perkhidmatan.

MEMPERKASAKAN PMKS DALAM SEKTOR AGRIKOMODITI

Pembangunan usahawan dan PMKS yang bersepadu adalah penting dalam merealisasikan aspirasi Kerajaan untuk pembangunan sosioekonomi yang mampan dan seimbang seperti yang disokong dalam agenda di bawah Dasar Keusahawanan Nasional 2030. Kerajaan secara konsisten memberi tumpuan dalam meningkatkan kemahiran usahawan dalam sektor agrikomoditi melalui latihan dan pemindahan teknologi serta dengan memulakan langkah-langkah untuk meningkatkan akses kepada pasaran. Usaha ini akan diteruskan dalam tempoh DAKN2030.

Strategi masa depan bagi sektor ini adalah untuk memperluaskan perkhidmatan dan memacu inovasi dalam kalangan PMKS. Tiga strategi utama yang akan dilaksanakan ke arah matlamat ini ialah:

Membangunkan perkhidmatan pintar bagi membolehkan usahawan dan PMKS dalam sektor ini menyediakan perkhidmatan digital termasuk pembangunan aplikasi teknologi, pembaikan peralatan automasi dan mekanisasi, logistik dan pengurusan stok. Model perniagaan baharu yang boleh mengubah keseluruhan rantaian nilai bagi sektor ini melalui aplikasi teknologi digital akan diberi keutamaan.

Menyokong inovasi yang dilaksanakan oleh PMKS dengan meningkatkan keupayaan inovasi mereka melalui rangkaian industri, termasuk menyediakan bimbingan dan latihan bagi meningkatkan pendedahan PMKS terhadap teknologi baharu. Dana Teroka Inovasi (*Innovation Venture Fund*) akan dibangunkan untuk sektor agrikomoditi, berdasarkan model *Collaborative Research in Engineering, Science and Technology* (CREST) bagi industri elektronik. Dana ini akan membiayai inovasi, R&D, pembangunan prototaip dan peningkatan skala pengeluaran.

Menarik minat usahawan agrikomoditi dalam aktiviti hulu untuk mengguna pakai aplikasi teknologi dan prosedur kerja baharu bagi memastikan mereka tidak ketinggalan. Usahawan akan diberi dana untuk bekerjasama dengan koperasi melalui model perkongsian bagi memperkenalkan amalan pertanian komersial, perolehan dan kaedah pemasaran digital. Perusahaan sosial juga akan digalakkan untuk bekerjasama dengan pekebun kecil bagi menambah baik amalan pertanian terbaik, membangunkan produk dari ladang ke meja (*farm-to-table*) dan mewujudkan akses kepada pasaran, termasuk melalui penceritaan (*storytelling*) dan pemasaran digital.

Antara aktiviti berdasarkan sektor untuk memperkasakan usahawan dan PMKS ialah:

GETAH						
Teras Dasar	Indikator	Garis Asas 2020	Sasaran 2025	Sasaran 2030	Strategi	
KETERANGKUMAN	Sumbangan PMKS agrikomoditi kepada pengeluaran agrikomoditi	RM2.4 bilion	RM3.4 bilion	RM4.4 bilion	-	
	Meningkatkan penyertaan Bumiputera dan menjaga kesejahteraan pekebun kecil	Peratusan PMKS Bumiputera pada peringkat pertengahan dan hiran, terutamanya Usahawan Bumiputera Generasi Baharu	4.0% (13/325)	7.0% (23/325)		9.0% (33/367)
KAYU-KAYAN						
Teras Dasar	Indikator	Garis Asas 2020	Sasaran 2025	Sasaran 2030	Strategi	
KETERANGKUMAN	Bilangan usahawan Bumiputera	370	500	600	Memperkasakan penyertaan Bumiputera dalam industri kayu-kayan melalui perkongsian pintar	
	Meningkatkan penyertaan Bumiputera dalam industri kayu-kayan	Sumbangan PMKS agrikomoditi kepada pengeluaran agrikomoditi	RM65 juta	RM85 juta		RM100 juta
		Peratusan PMKS Bumiputera pada peringkat pertengahan dan hiran, terutamanya Usahawan Bumiputera Generasi Baharu	43.8% (370/845)	59.2% (500/845)	71.0% (600/845)	Menambah baik kesejahteraan pekerja
KOKO						
Teras Dasar	Indikator	Garis Asas 2020	Sasaran 2025	Sasaran 2030	Strategi	
KETERANGKUMAN	Jumlah pendapatan usahawan / PMKS	RM5 juta	RM12.5 juta	RM25 juta	-	
	Meningkatkan pendapatan pekebun kecil dan membangunkan usahawan	Sumbangan PMKS agrikomoditi kepada pengeluaran agrikomoditi	RM5.8 juta	RM12.5 juta		RM25 juta
		Peratusan PMKS Bumiputera pada peringkat pertengahan dan hiran, terutamanya Usahawan Bumiputera Generasi Baharu	93.0% (216/232)	90.0% (254/282)		80.0% (257/321)

LADA					
Teras Dasar	Indikator	Garis Asas 2020	Sasaran 2025	Sasaran 2030	Strategi
KETERANGKUMAN Menjalin kerjasama antara pekebun kecil dan industri	Bilangan pengusaha lada yang dilahirkan	52	50	50	Melaksanakan program khas bagi melahirkan usahawan lada
	Sumbangan PMKS agrikomoditi kepada pengeluaran agrikomoditi	RM20 juta	RM24 juta	RM25 juta	
	Peratusan PMKS Bumiputera pada peringkat pertengahan dan hiliran, terutamanya Usahawan Bumiputera Generasi Baharu	20.0% (11/55)	30.0% (600/2,000)	40.0% (800/2,000)	Memuda cara kerjasama antara pengeluar dengan pemain dalam industri lada

FIBER BERASASKAN TUMBUHAN					
Teras Dasar	Indikator	Garis Asas 2020	Sasaran 2025	Sasaran 2030	Strategi
KETERANGKUMAN Meningkatkan penyertaan Bumiputera dalam industri kenaf	Sumbangan PMKS agrikomoditi kepada pengeluaran agrikomoditi	9.4 juta	22.5 juta	45.5 juta	Meningkatkan pembangunan usahawan Bumiputera dan PMKS melalui program industri baharu
	Peratusan PMKS Bumiputera pada peringkat pertengahan dan hiliran, terutamanya Usahawan Bumiputera Generasi Baharu	99.0% (125/126)	80.0% (210/263)	60.0% (520/867)	Membentuk koperasi pekebun kecil untuk membina ekonomi sektor melalui mekanisasi dan inisiatif lain

Sumber: DAKN2030

Artikel Khas

Perniagaan Inklusif

Konsep Perniagaan Inklusif (Inclusive Business, IB) di Malaysia adalah berdasarkan Rangka Kerja Perniagaan Inklusif ASEAN yang mendapat sokongan oleh negara anggota pada tahun 2017.

Model IB melihat perniagaan sebagai pembekal barangan, perkhidmatan dan pendapatan secara komersial, berskala besar terhadap komuniti di bahagian bawah piramid pendapatan (bottom of pyramid, BoP) dan menjadikan mereka sebahagian daripada rantaian nilai teras perniagaan sama ada sebagai pelanggan, pengilang, pembekal, pengedar, peruncit atau pemegang francais.

Pada tahun 2019, United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP) dan Inclusive Business Action Network (iBAN) telah menghasilkan Laporan Kajian Landskap Perniagaan Inklusif di Malaysia yang telah selesai pada tahun 2021 dan diterbitkan di laman web UNESCAP pada tahun 2022.

Laporan ini menyentuh mengenai kepentingan IB kepada Malaysia serta analisis dan penilaian persekitaran di samping aspek promosi IB di negara ini. Laporan ini berfungsi sebagai dokumen rujukan untuk agenda IB di Malaysia.

Promosi IB adalah selaras dengan prinsip utama agenda pembangunan sosioekonomi negara dan matlamat asas RMKe-12 iaitu menangani kemiskinan dan keterangkuman konsisten dengan prinsip tidak meninggalkan sesiapa di belakang (leaving no one behind) dalam usaha untuk mencapai taraf hidup yang lebih baik.

Untuk mencapai matlamat ini, SME Corp. Malaysia telah melaksanakan beberapa inisiatif bagi mempromosikan IB di Malaysia, termasuk aktiviti promosi dan jangkauan IB dan Projek Rintis Inisiatif Pembangunan Rantaian Nilai Perniagaan Inklusif (Inclusive Business Value Chain Development Initiative, IB-VCDI). Aktiviti promosi dan jangkauan termasuk seminar dan forum mengenai IB menjadi sebahagian daripada aktiviti jangkauan dan promosi bagi meningkatkan kesedaran dan pemahaman IB dalam kalangan agensi Kerajaan, PMKS dan institusi kewangan.

Projek Rintis IB-VCDI yang dilancarkan pada 2 Ogos 2022 bertujuan untuk membangunkan perusahaan mikro dan komuniti inklusif yang berpotensi, termasuk kumpulan B40, wanita dan belia, untuk membolehkan mereka menjana pendapatan melalui integrasi ke dalam nilai atau rantaian bekalan syarikat.

Di bawah projek ini, empat rakan strategik iaitu Farm Fresh Berhad, Serai Malaysia Sdn Bhd, Pepper Labs Sdn Bhd dan Mostwell Sdn Bhd telah menerapkan elemen model IB dalam operasi perniagaan masing-masing telah dilantik sebagai Syarikat Prinsipal IB dan diberi tanggungjawab untuk menyediakan intervensi yang sesuai bagi melaksanakan projek IB kepada komuniti inklusif dengan tujuan mengintegrasikan mereka ke dalam rantaian nilai syarikat.

SME Corp. Malaysia telah melaksanakan beberapa inisiatif bagi mempromosikan IB di Malaysia, termasuk aktiviti promosi dan jangkauan IB dan Projek Rintis Inisiatif Pembangunan Rantaian Nilai Perniagaan Inklusif (Inclusive Business Value Chain Development Initiative, IB-VCDI).

Projek Pembangunan Usahawan IB dan Pengekar dari Rumah (*Home-Dealer*) dalam Industri Tenusu

Farm Fresh Berhad adalah jenama tempatan terkemuka untuk industri tenusu di Malaysia. Melalui Projek Pembangunan Usahawan IB Farm Fresh dan Pengekar dari Rumah, syarikat berusaha bagi memperkasakan ibu tunggal, suri rumah dan golongan miskin bandar untuk menjadi pengekar dari rumah (sebagai penjual secara langsung dan / atau melalui rangkaian ejen mereka di kawasan yang disasarkan).

Peserta dilengkapi dengan stok awal, latihan, pemantauan dan kit permulaan termasuk mesin penyejuk. Farm Fresh menyelia penjualan peserta yang akhirnya akan berkembang menjadi pengekar UHT dan susu pasteur segar untuk menjana pendapatan dalam komuniti masing-masing.

Usaha Farm Fresh dalam meningkatkan pendapatan komuniti terpinggir membolehkan mereka memperoleh Anugerah Perniagaan ASEAN 2020 di bawah Kategori IB.

Projek IB melalui Tanaman Serai

Serai Malaysia Sdn Bhd, anak syarikat pengilang peranti perubatan Star Medik Group Sdn Bhd telah ditubuhkan sebagai laluan untuk melibatkan komuniti, terutamanya golongan miskin di kampung, dalam rantaian nilai IB. Di bawah Projek Serai Malaysia, syarikat ini membuat pembelian serai secara pukal dengan jaminan dan konsisten pada harga yang lebih tinggi dari harga pasaran daripada peserta dari lima kampung. Para peserta diselia dan dibimbing oleh syarikat untuk memastikan tanaman mereka berkualiti premium.

Serai Malaysia telah memenangi Anugerah IB ASEAN 2022 kerana kecemerlangan dan pematuhan terhadap konsep IB serta menjana kesan sosioekonomi kepada golongan rakyat di bahagian bawah piramid pendapatan.

Projek IB dalam Industri Makanan & Minuman

Pepper Labs Sdn Bhd melalui Projek Perintis IB dalam industri makanan & minuman membantu komuniti yang kurang bernasib baik seperti ibu tunggal yang tinggal di bandar untuk meningkatkan taraf hidup mereka dengan menyediakan latihan mengenai membuat resipi, perolehan bahan mentah serta jualan dan pemasaran dalam industri makanan & minuman.

Kaum wanita dari pelbagai latar belakang yang menyertai projek ini bukan sahaja meningkatkan pendapatan bulanan mereka tetapi juga menjana pendapatan yang stabil dan berterusan melalui pesanan katering makanan untuk acara dan sambutan perayaan.

Pepper Labs memenangi pengiktirafan bagi hasil kerja mereka dengan memenangi Anugerah Perniagaan ASEAN 2021 di bawah Kategori IB.

Projek IB dalam Industri Percetakan Eko

Projek Keusahawanan oleh Mostwell Sdn Bhd melalui pewarna semula jadi dan percetakan eko telah membolehkan artisan atau individu yang mahir dalam sesuatu pekerjaan tangan dari komuniti B40 memperoleh pendapatan tetap dengan menyediakan latihan dalam bidang jahitan. Kebanyakan peserta projek adalah wanita dan salah seorang daripada mereka kini menjual pakaian buatan tangan di pusat membeli-belah Kuala Lumpur City Centre (KLCC), dengan pihak pengurusan KLCC menanggung sewa sepenuhnya bagi premis perniagaannya.

Bengkel APEC mengenai Perniagaan Inklusif

SME Corp. Malaysia menganjurkan Bengkel APEC mengenai Perniagaan Inklusif: Melakar Lualan bagi Kemakmuran Bersama menerusi Keterangkuman dari 29 - 30 November 2022.

Seramai 116 peserta tempatan dan antarabangsa menghadiri acara selama dua hari ini. Bengkel ini terdiri daripada sesi dialog dan tiga perbincangan panel mengenai topik yang berkaitan dengan peranan dan potensi IB dalam pembangunan sosioekonomi, pemerksaan wanita, sokongan bagi ekosistem IB serta mempamerkan jaguh IB di Malaysia.